

De heer Zoon
fractie Partij voor de Dieren

Datum
23 november 2023

Uw kenmerk
-

Contactpersoon
L. van Essen

Dossiernummer
hhnk/23000188

Registratienummer
23.1100382

Telefoonnummer
072-582 83 92

Onderwerp
Beantwoording schriftelijke vragen –
PvdD -Gaswinning Middelle

Geachte heer Zoon,

Op 22 juni jongstleden stelde u het college van dijkgraaf en hoogheemraden schriftelijke vragen over gaswinning in Middelle (registratienr. Corsa invullen 23.0682250). Zoals u op 30 augustus jl. is bericht, kostte de beantwoording van deze vragen meer tijd dan voorzien. Dat is niet hoe wij met u willen communiceren. Onze excuses hiervoor. Met deze brief voorzien wij in de beantwoording van uw vragen. Op de volgende pagina's vindt u de vragen, gevolgd door een reactie.

Met vriendelijke groet,

namens het college van dijkgraaf en hoogheemraden,

de secretaris,

M.J. Kuipers

de voorzitter,

ir. R.P.G. Bosma

Datum
23 november 2023

Inleiding bij de vragen

De NAM heeft een verzoek tot instemming ingediend om versneld en meer gas te winnen uit het winningsplan Middellie tot 2039. Het gasveld bij Middellie loopt onder een groot deel van ons waterschap. Naast ons waterschap, zijn er door diverse gemeenten en de provincies zorgen geuit over mogelijk negatieve gevolgen voor mens, natuur en milieu. Daarnaast staat extra gaswinning haaks op de energietransitie en duurzaamheidsambities van lokale overheden.

Geen van de lokale overheden is positief over de gaswinning. De meerderheid roept op om deze aanvraag op deze manier niet toe te staan. Ook de inwoners uit het gebied maken zich zorgen; zo blijkt wel uit de inloopavond van eind mei.

Toch ziet de staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat 'geen aanleiding om de instemming met het winningsplan (..) te weigeren' en heeft een ontwerp-instemmingsbesluit ter inzage gelegd tot 22 juni.

Partij voor de Dieren deelt de zorgen van het waterschap, andere regionale overheden en de inwoners. Daarom hebben wij de volgende vragen:

Inleiding bij de antwoorden

Het ministerie van Economische Zaken vraagt bij elke voorgenomen, uit te breiden of te continueren mijnbouwactiviteit in ons werkgebied een advies aan HHNK. Bij een dergelijk uit te brengen advies kijkt HHNK integraal naar de mogelijke gevolgen van de voorgenomen activiteiten. Naar de gevolgen voor de grondwaterkwaliteit en -kwantiteit, maar ook naar de effecten van bodemdaling en bodemtrilling op het waterbeheer en onze assets. Denk hierbij aan dijken, stuwen, sluizen, gemalen et cetera.

Ten aanzien van bodemdaling onderstreept HHNK in deze adviezen de Kamerbrief van de minister van Infrastructuur en Waterstaat dd. 25 november 2022, waarin hij oproept om bodem en water sturend te laten zijn in de ruimtelijke ordening. In deze brief wordt namelijk expliciet genoemd dat rekening gehouden moet worden met de negatieve gevolgen en kosten van bodemdaling nu en in de toekomst.

Vraag 1.

Kosten als gevolg van extra bodemdaling worden pas in een later stadium uit onderhandeld. Loopt HHNK hiermee een financieel risico? Zo ja, hoe wordt dit risico ondervangen?

Antwoord

De regionale overheden hebben de mogelijkheid om, voorafgaand aan het optreden van de bodemdaling, afspraken te maken en een overeenkomst te sluiten met de NAM over de wijze van vergoeding van negatieve gevolgen van de gaswinning. De afspraken kunnen gemaakt worden voordat de bodemdaling en aardbevingen daadwerkelijk zijn opgetreden en het voornemen is om dit ook te doen waardoor de financiële risico's worden beperkt.

Vraag 2.

Heeft HHNK goed inzichtelijk welke risico's er maximaal gelopen worden bij bevingen tot 3.8 magnitude op o.a. waterstaatkundige werken?

Antwoord

Er is een globaal overzicht welke waterstaatkundige objecten schade van een beving met een magnitude van 3.8 kunnen oplopen. Wanneer een beving van 2.0 of hoger zich voordoet, krijgen de beheerders van HHNK de opdracht om alle waterstaatkundige objecten (dijken, stuwen, sluizen,

Datum
23 november 2023

gemalen tet cetera) in een straal van circa 5 km rond het epicentrum te inspecteren en onderzoeken op schade.

Vraag 3.

Bodemdaling kan extra verzilting met zich meebrengen. Daarnaast leidt de relatieve stijging van het grondwaterpeil tot verminderde grondwaterberging. Deelt u de conclusie van de NAM dat dit risico verwaarloosbaar is? Zo nee, hoe schat u de risico's hiervoor in?

Antwoord

De gaswinning heeft naar de huidige modelinzichten een schotelvormige bodemdaling tot gevolg, waarbij de maximale daling in het centrum, direct boven het gasveld plaatsvindt. De maximale bodemdaling is berekend op 4,0 cm met een marge van 2,0 cm. Naar de randen van de schotel toe dooft de additionele bodemdaling uit. Een deel van de maximale bodemdaling ligt in de Polder Beemster, waar sprake is van een zoute kwelsituatie. De zoute kwel in de Beemster wordt sterk geremd door de aanwezige kleilaag van tenminste acht meter dikte. De bodemdaling en eventuele aanpassingen van het oppervlaktewaterpeil daarop, zorgen voor een zeer geringe toename in de kweldruk, waardoor het twijfelachtig is of een merkbaar effect in het zoutgehalte van het ondiepe grondwater optreedt. In de polder Zeevang is geen sprake van zoute kwel, ook niet als het oppervlaktewaterpeil 6,0 cm wordt verlaagd.

Vraag 4.

Het opzetten van een aparte commissie voor schadeafhandeling schuift de staatssecretaris af richting 'decentrale overheden en de mijnbouwondernemers'. Vindt u het de taak van het waterschap om de snelle en accurate schadeafhandeling te organiseren?

Antwoord

Vooralsnog kent Noord-Holland geen aparte, provinciale commissie voor schadeafhandeling. In Friesland is er wel zo'n commissie: <https://www.bodemdalingfryslan.nl/commissie/>. De provinciale commissie in Friesland handelt ook schades af die ontstaan zijn aan de beheerobjecten van de regionale overheden.

De reden dat Noord-Holland zo'n commissie niet heeft, is het kleine risico op zware bevingen en een relatief kleine bodemdaling. Indien een dergelijke provinciale commissie wenselijk is, zal de provincie Noord-Holland hierin het voortouw moeten nemen. De Mijnraad adviseert regionale overheden om zelf een commissie mijnbouwschade op te richten volgens het model van Friesland. Het is aan de provincie om te beoordelen of een dergelijke commissie wenselijk is.

Voor wat betreft de belangen van HHNK en eventuele schade aan beheerobjecten van HHNK is een goede overeenkomst met NAM wenselijk (zoals genoemd onder vraag 1).

Vraag 5

Klimaatopwarming door fossiele energie veroorzaakt uitdagingen in onze waterhuishouding. HHNK wil dan ook in 2025 bijna klimaatneutraal zijn. Hoe past de extra gaswinning in ons gebied binnen de doelstellingen van het klimaatbeleid van HHNK?

Antwoord

HHNK is niet de overheid die beslist over het wel of niet toestaan van de gaswinning. Er wordt dan ook geen verband gezien met het eigen klimaatbeleid. Het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat kiest voor de winning van aardgas uit eigen bodem om de energietransitie mogelijk te maken. De focus is voor het Ministerie van Economische Zaken gelegd op kleine gasvelden. Winning uit eigen bodem heeft een lagere CO₂ productie dan bijvoorbeeld de import van vloeibaar aardgas (LNG) uit het buitenland.

Vraag 6

Deelt u onze zorgen en wilt u bij de staatssecretaris, mogelijk in gezamenlijk verband met de provincie en de betrokken gemeenten, er op aandringen niet in te stemmen met het winningsplan?

Antwoord

Wij begrijpen uw zorgen, maar kijkend naar onze waterstaatkundige objecten in relatie tot de mogelijk te verwachten bevingsmagnitudes of bodemdaling, zien wij op dit moment een laag risico. Het onderwerp heeft onze voortdurende aandacht.